

UKRAINE

<https://theworldnews.net/ua-news/andrii-saliuk>

TRUSTED

8:00 / 21.11.2018 FM ГАЛИЧИНА

Андрій Салюк

Сто років тому Львів стояв перед небезпекою російської агресії. На потреби мобілізації львівська громада провадила збір коштів. У 1916 році для залучення благодійних пожертв на потреби війська у Львові був створений Львівський Лицар...

Майже через століття Львівський Лицар повернувся до Львова в образі Святого Юрія Змієборця.

Про діяльність Львівського Лицаря, волонтерів та саму ініціативу у мотиваційному шоу #Люди_дії на #FMГаличина говорив справжня Людина дії, громадський діяч, волонтер та один із засновників ініціативи «Львівський лицар» [Андрій Салюк](#).

0:00 / 17:21

Андрій САЛЮК

Свою професійну діяльність у галузі охорони культурної спадщини Андрій Салюк розпочав у 2000 році, коли був обраний президентом Благодійного фонду «Збереження історико-архітектурної спадщини Львова» (Фонд створено на виконання Комплексної програми збереження історичного середовища Львова, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України 1997р.)

У 2009 році Салюк Андрій за пропозицією академіка НАНУ Ярослава Ісаєвича був обраний Головою Ради Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. У 2011 році на Х з'їзді УТОПК Салюка А.З. обрано членом Головної Ради Товариства.

За час своєї пам'яткоохоронної діяльності організував та провів чисельних конференцій (в т.ч. й міжнародних), семінарів, громадських слухань з проблем реставрації та охорони пам'яток Львова і Львівщини. Зокрема: “Проблеми збереження і реставрації кам'яного декору на фасадах пам'яток.”; “Проблеми збереження та розвитку ландшафтно-архітектурної пам'ятки “Цитадель”»; Круглий стіл з експертами ЮНЕСКО щодо збереження пам'яток Львова; Робоча нарада під головуванням віце-прем'єрміністра про внесення дерев'яних церков українських Карпат до Списку Світової Спадщини ЮНЕСКО; «Іван Левинський: будівничий, архітектор, громадський діяч»; “Охорона і збереження сакральних пам'яток”; “Превентивні заходи збереження сакральної культурної спадщини”.

Вагомою ділянкою діяльності Андрія Салюка є проведення заходів з формування громадянської свідомості громадян щодо збереження культурної спадщини, запобігання руйнування об'єктів через неусвідомлене ужиткове використання пам'яток, чи елементів.

З метою популяризації культурної спадщини серед молоді організовано та проведено конкурси серед студентів на кращий плакат і журналістське есе на тему збереження пам'яток у Львові.

Для збереження пам'яток сакральної культурної спадщини та підвищення рівня знань з проблем збереження культурної спадщини при Товаристві організовано проведення за власною програмою тематичних навчально-практичних пам'яткоохоронних лекцій з проблем превентивного захисту та збереження сакральних пам'яток для священників у єпархіях та семінаристів духовних семінарій.

При ЛОО УТОПК створено міжконфесійну Комісію з питань збереження сакральної культурної спадщини до якої увійшли представники різних конфесій, а також науковці, історики, реставратори і пам'яткоохоронці. Комісія координує заходи та акції із збереження сакральних об'єктів, в першу чергу – дерев'яних церков.

У Товаристві охорони пам'яток створено спеціалізованої Бібліотеку пам'яткоохоронної літератури «Тезаурус». Бібліотека налічує кількатисячний книжковий фонд реставраційної та пам'яткоохоронної літератури українських та зарубіжних видавництв. Бібліотека забезпечує науковців, студентів та всіх зацікавлених осіб інформацією про сучасну міжнародну філософію та ідеологію охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини, світовий досвід консервації, реставрації та використання рухомих та нерухомих пам'яток.

Із прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України про створення Громадських Рад при органах державної влади А.Салюк був членом Громадської ради при Львівській ОДА (головою комісії з питань

культури і культурної спадщини цієї Громадської ради) та членом Громадської ради при Міністерстві культури України (головою комісії з культурної спадщини).

За час діяльності у сфері охорони пам'яток організовано проектні і реставраційні роботи численних пам'яток архітектури і мистецтва Львівщини (скульптури, ікони, споруди, ін), у реставрацію залучено значні кошти з небюджетних джерел (гранти, спонсорські та благодійні внески).

Діяльність А. Салюка у галузі охорони культурної спадщини неодноразово відзначалася подяками, відзнаками та грамотами.

За час діяльності у сфері охорони пам'яток організовано проектні і реставраційні роботи пам'яток архітектури і мистецтва у Львові:

- Проведено дослідження, підготовлено проектну документацію та відреставровано фонтан "Діана";
- Проведено дослідження та підготовлено проектну документацію на реставрацію фонтанів Амфітрити і Адоніса. Матеріали передані для використання під час виконання реставраційних робіт;
- Проведено комплекс досліджень, консерваційних та реставраційних заходів на унікальній пам'ятці маньєризму – каплиці Боїмів;
Відреставровано в'їздову браму монастиря сестер студиток (колишнього монастиря бенедиктинок) по вул. Вічевій,2.
- В рамках акції «Лики Святих» проведено консервацію понад 40 та реставрації 7 ікон 16-18 ст.;
- Відреставровано самостійно та за участі інших організацій унікальні кам'яні твори монументального мистецтва: «Всевидяче око» (вул. Краківська, 1), «Лев з двома тулубами» (вул. Галицька, 11), пам'ятник Кілінському (Стрийський парк), лев у подвір'ї будинку на вул. Руській,4 (16 ст.), Лев Лоренцовича (16 ст.)
- Підготовлено та проведено реставрацію скульптури Меркурія (вул. Січових Стрільців, 3) та дерев'яної скульптурної групи «Голгофа» 16-18ст (подвір'я Вірменського собору).
- Відреставровано надмогильний пам'ятник першого ректора Львівської політехніки Юліана Захарієвича (Личаківський цвинтар).
- Відреставровано родинну каплицю Шептицьких у с. Прилбичі на Яворівщині.
Реставрація кам'яної скульптурної групи 17 століття «Гріб Господній» на площі Катедральній.
- Встановлено протизламну і протипожежну сигналізацію в дерев'яних церквах Львівщини.

Станом на даний момент, Товариство провадить реставрацію головної ікону каплиці Трьох Святителів ансамблю Успенської церкви у Львові, реставрує дерев'яну церкву 17-го століття у с.Кугаїв Пустомитівського району та готує проект реставрації дерев'яної церкви 17 го століття у с.Губичі Старосамбірського району і мурованої будівлі арсеналу Низького замку Гербуртів у м.Доброміль.

Товариство, за сприяння «Meest America inc.» реалізовує проект «Збереження друкованої культурної спадщини» - збереження та передача книжок із приватних збірок української діаспори у Америці до публічних (академічних, університетських, дитячих) бібліотек в Україні.

Волонтерська діяльність в часі Майдану та російсько-української війни:

З моменту активного протистояння громадськості брутальній сваволі режиму Януковича і початку активної фази Революції Гідності 2-го грудня 2013 року Андрій Салюк спільно із студентами Національного університету ім.Франка в приміщенні Товариства охорони пам'яток (що по вулиці Коперника, 40а у Львові) створили Пункт допомоги Майдану.

Пункт допомоги Майдану зосередився на зборі, сортуванні, пакуванні та передачі до Києва на Майдан теплого одягу, спорядження (наметів, спальників, ковдр, карематів...) та харчів. З початком кривавих побоїщ учасників Майдану «беркутом» і спецпідрозділами міліції, волонтери Пункту допомоги розпочали виготовляти та передавати на Майдан: саморобні бронежилети, спорядження для самооборони, будівельні та військові шоломи, системи першої медичної допомоги. Загалом, за час Революції Гідності у Київ на Майдан у Пункті допомоги Майдану було зібрано та відправлено понад 70 вантажівок одягу, спорядження та харчів.

Із початком анексії Криму військами РФ на початку березня 2014 року у Пункт допомоги Майдану звернулися прикордонники Львівського прикордонного загону з проханням допомогти їм, при можливості, теплим одягом спальниками та саморобними бронежилетами (оскільки вони не мали жодних). Волонтери Пункту допомоги Майдану передали прикордонникам одяг та спорядження, яке потребували прикордонники.

До волонтерської групи, яка сформувалася в часі Революції Гідності, входило багато фахівців технічних спеціальностей. То ж навесні 2014 року, з огляду на військові дії, які розпочала Московія проти України, волонтери прийняли рішення зосередити свою допомогу на технічній допомозі українським воякам. Вже у квітні 2014 року волонтери почали привозити до України за кордону перші тепловізори, прилади нічного бачення, GPS-навігатори та інше технічне спорядження.

У перші місяці війни всі дії волонтерської ініціативи проводили без жодної публічної інформації, враховуючи характер допомоги, яку передавали українським воякам.

Так тривало до липня 2014 року, поки не вичерпалися особисті заощадження цієї групи волонтерів та їхнього близького оточення. У зв'язку із зростаючими потребами вояків у приладах, оптиці та обладнанні було прийнято рішення про публічне оприлюднення діяльності волонтерської ініціативи, щоб мати можливість залучити до збору коштів на потреби армії широке коло патріотів з України та Світу. Тоді ж було прийняте рішення назвати вже діючу волонтерську ініціативу історичною назвою: «Львівський Лицар». Саме так називалася акція зі збору допомоги для вояків у Львові у 1916 році, коли під час Першої світової війни була загроза повторної окупації Львова царськими російськими військами. Волонтери ініціативи обрали цю історичну назву, щоб продемонструвати тяглість традиції допомоги громади своїм воякам, які боронять Батьківщину проти московських військ.

Напрямок діяльності Волонтерської ініціативи «Львівський Лицар» не змінювався впродовж уже п'яти років російсько-української війни.

Львівський Лицар за час війни передав воякам на фронт сотні прицілів, біноклів, радіостанцій, тепловізорів, ноктовізорів, навігаторів, генераторів, а також автомобілі і прилади, які волонтери розробили та виготовляють для армії самостійно. Регулярні поїздки на фронт допомагають волонтерам якнайкраще зорієнтуватися у потребах наших вояків, підібрати саме таке обладнання і спорядження, яке допоможе не тільки вижити в умовах сучасної війни, а й дати гідну відсіч московським окупаційним військам.

Детальнішу інформацію про діяльність:

Товариства охорони пам'яток можна отримати на сторінці Товариства: <http://heritage.lviv.ua/>

Волонтерської ініціативи «Львівський Лицар»: <https://www.facebook.com/lvivskyjlycar/>

Андрій САЛЮК

Голова Товариства охорони пам'яток (львівської обласної організації).
Координатор Волонтерської ініціативи Львівський Лицар

Біографічна довідка:

Народився: 22 березня 1967 року в м. Новий Розділ, Львівської області.

Освіта:

1984р. - закінчив середню школу № 3 міста Новий Розділ Львівської області.

1984-91рр. - Львівський політехнічний інститут, Факультет електрофізики.

1985-87рр. - проходив дійсну військову строкову службу.

1991-94рр. - аспірантура Факультету економіки та менеджменту ДУ "Львівська політехніка".

Професійна освіта у пам'яткоохоронній справі:

2001р. – Європейська Школа консервації (Замосць, Польща).

2004р. – Вища школа реставрації „Trebsen” (Лейпциг Німеччина).

2008р. – Стажування за програмою “Gaude Polonia” міністра культури Польщі:

– менеджмент культурної спадщини.

2008-09рр. – Академія культурної спадщини Краківської економічної академії і Міжнародного центру культури в Кракові (МСК w Krakowie):

– менеджмент культурної спадщини.

Професійний досвід у пам'яткоохоронній справі:

з 2000 року – президент БФ «Збереження історико-архітектурної спадщини Львова».

з 2004 року – член Науково-консультативної ради при Управлінні охорони історичного середовища Львівського МВК.

з 2009 року – Голова Ради Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

з 2009 року – член Науково-консультативної ради при Управлінні охорони культурної спадщини Управління культури Львівської обласної адміністрації.

Політична та громадська діяльність

1987р. – брав участь у міжнародній екологічній експедиції "Дністер-87";

1989р. – учасник створення Товариство Української мови ім. Т.Г.Шевченка у Львівській Політехніці. Пізніше очолив студентське відділення у Раді Товариства української мови Львівського політехнічного інституту;

1989р. – спільно з однодумцями створював Студентське Братство;

1990-91рр. – голова Студентського Братства Львівської політехніки, член Ради Студентського Братства Львова;

1990р. – співорганізатор та учасник студентського голодування у Києві на Майдані Незалежності (тоді - площа Октябрської революції);

1991р. – спільно із членами Студентського Братства створював Союз українських студентів (СУС) та був обраний членом координаційної Ради СУСу.

1993р. – Учасник об'єднавчого з'їзду Центрального Союзу Українського Студентства – міжнародної організації, що об'єднує студентів-українців світу. Обраний Головою економічної секції ЦеСУС.

1989-94рр. – учасник багаторазових поїздок на Східну та Південну Україну з просвітницькими агітаційними місіями (*Черкаська, Запорізька, Вінницька, Миколаївська та Одеська обл.*).

1994р. – кандидував до Верховної Ради України (вийшов другим у рейтингу).

1994р. – обраний депутатом Львівської обласної Ради.

1994р. – секретар депутатської комісії обласної Ради з питань економіки і бюджету.
1996р. – Голова депутатської комісії обласної Ради з питань культури, освіти та науки.
1997р. – Голова депутатської комісії з питань культури, освіти, науки, молоді та спорту.
з 1999р. – учасник пам'яткоохоронних акцій та заходів у Львові.
2003 року – член виконавчої Ради Товариства шанувальників Львова.
з 2004 року – член Українського національного комітету ICOMOS
2004р. – спільно із колишніми членами Студентського Братства - учасник Помаранчевої Революції.
2010-14 роки – віце-президент Українського національного комітету ICOMOS.
з 2011 року – член Головної ради Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.
2011-13 роки – голова комісії з питань культури і культурної спадщини Громадської ради при Львівській ОДА.
2012-14 роки – член Громадської ради при Міністерстві культури України.
2013-14 роки - учасник Революції Гідності.
з 2014 – координатор Волонтерської ініціативи «Львівський Лицар».

Національність: українець.

Сімейний стан: одружений. Виховує двох доньок.

Позапартійний.

Львівський Лицар
Допомога українським воякам

Волонтерська ініціатива

Львівський Лицар

Допомога українським воякам

м. Львів, вул. Коперніка 40а Україна ,79000; тел. моб. +380 67 772 9442; тел. моб. +380 67 939 7019

Волонтерська ініціатива “Львівський Лицар” була створена на продовження волонтерської діяльності групи, яка починаючи з 3 грудня 2013 року у приміщенні Українського товариства охорони пам'яток (що на вулиці Коперника, 40А у Львові) започаткувала пункт допомоги на Майдан. Тоді, за короткий час, цей пункт став одним із найважливіших місць збору, сортування, пакування та відправки одягу, харчів і спорядження до Києва на Майдан. Поміж іншою допомогою, яку ми передавали до Києва були й саморобні, шиті нашими волонтерами, бронезелети, яких ми передали понад дві тисячі. Десятки фотографій активістів Майдану увійшли в нашу пам'ять саме у наших, як ми між собою називали, "зимових камізельках".

Але у 2014 році Москва почала окупацію Криму і ті дрібні військові підрозділи, які ще були боєздатні, були скеровані на Херсонщину, щоб не допустити мискалів на материкову Україну. Першими на позиції відправили прикордонників. На початку березня 2014 року до нас прийшли офіцери прикордонники і попросили допомогти чим зможемо тим воякам, яких відправляли у Чонгар. Оскільки дії на Майдані вже завершили свою активну фазу, ми передали для вояків спальні мішки, ковдри, теплу білизну, шкарпетки і харчі, які допомогли їм тоді хоч якось влаштувати своє перебування. За короткий час ми віддали спочатку прикордонникам, а потім й у інші підрозділи, все, що могло бути корисним для наших вояків на передовій.

Так склалося, що сам я закінчував Львівську політехніку, був у 90-му головою Студентського Братства політехніки і в часі Майдану до нашої волонтерської групи долучилося дуже багато інших "технарів". Коли вже на Сході розпочалося не просто протистояння, а справжня війна, ми зібралися на нашу велику нараду і прийняли рішення, що й надалі будемо допомагати нашим воякам, але цілком змінимо напрям нашої допомоги. Ви вирішили використати той потенціал і ті знання, якими володіли волонтери нашої групи. Ми скерували всю свою діяльність на допомогу для армії приладами, технікою, оптикою та обладнанням. Одяг, шкарпетки, макарони - все це надзвичайно важливо, без цього не може бути жоден вояк, але виключно тільки цим - війну не виграєш. Окрім того, ми бачили, що волонтерський рух набирає силу, приходять нові і нові люди, які беруть на себе важку працю забезпечення наших хлопців харчами та одягом. А от у питаннях техніки, оптики, складних приладів, виявилось, що дуже часто волонтери без того, щоб розібратися що і як, передавали на фронт речі, які були не тільки неякісними, а й небезпечними у війні. Чого варта тільки ситуація, коли, для прикладу, комусь із вояків передавали коліматорні приціли, у яких під час бою вилітало скло, бо вони були придатні тільки для страйкбольної гри, а не для війни. Таких прикладів, на жаль безліч.

Спочатку ми працювали таким чином, що про нас зовні взагалі ніхто не знав. Ми використовували власні кошти і заощадження, збирали гроші у наших родичів, друзів, знайомих, закупували прилади та оптику у країнах Європи і передавали у військові підрозділи. Але, на жаль, наші внутрішні ресурси дуже швидко вичерпалися і тоді ми прийняли рішення "вийти з підпілля". У липні 2014 року ми офіційно оголосили про нашу волонтерську ініціативу і назвали її “Львівський Лицар”. За назву для нашої ініціативи ми взяли історію про “Львівського Лицаря”, який був створений у Львові у 1916 році для того, щоб збирати допомогу від населення для зміцнення війська проти тодішньої московської агресії. Історія на жаль повторилася і фактично через сто років ми

відродили цей почин, коли громада допомагає у зміцненні свого війська. Щоправда нашим символом став не просто якийсь образ уявного лицаря, а ми обрали за нашого патрона Святого Юрія, який здавна вважається покровителем українських вояків. Сьогодні наш символ - величезна, мальована як ікона, двохметрова постать Святого Юрія, який вбиває списом змія, а у другій руці тримає щит. Ми не випадково дали у руку щит - саме щит став одним із символів Майдану. Ті благодійники, які надають свою допомогу нашому війську мають право прибити до щита вотиву у вигляді відзнаки з Тризубом, який є не тільки гербом, а й історичним символом нашої Держави. Сама ж волонтерська ініціатива "Львівський Лицар" провадить свою діяльність у приміщенні та під формальним патронатом Львівської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, яку я очолюю.

Станом на сьогоднішній день наші можливості допомагати хлопцям на фронті фактично вичерпуються. Наша влада, замість того, щоб провадити реформи і шукати способу, щоб українцям жилося легше, заганяє людей у борги за комунальні платежі, які стають непомірними. Люди, які від кінця 2013 року допомагали і допомагають, зараз на межі зубожіння. Загальна криза призводить до того, що малий та середній бізнес закривається і багато працьовитих людей покидають Україну в надії знайти краще місце для себе деінде у Світі. Наша влада розказує з екранів телевізора про те, як наші вояки всім забезпечені на фронті і як багато у них вже є. Тільки ми, ті, які їздять туди до хлопців, знаємо як є насправді не з телевізора, а з того, що бачимо на власні очі. Ми багато разів запитували у хлопців на фронті, чи є у них ті прилади, про які розказує міністерство оборони, що нібито його отримали від Канади, Штатів. Можливо, що десь і є, але на жаль ми не зустріли жодного вояка, який би мав, або хоча б бачив оті тепловізори, ноктовізори чи біноклі з Канади. Все обладнання, яке допомагає нашим воякам щонайменше - вижити, бо можуть вчасно побачити ворога, все це є від волонтерів з України та нашої діаспори з цілого Світу.

Разом з тим, ми знаємо, що московські війська оснащені доброю, сучасною зброєю і новітніми приладами. Тішить, що наші хлопці на фронті дуже добре вчаться, вони чудово дають собі раду навіть з тими приладами, чи спорядженням, що є т.з. подвійного призначення і яке волонтери можуть купити його у Європі чи Америці. Наші вояки вчаться і вже знають що їм треба. Але ті речі, на жаль, не є дешеві.

Я тут не можу і не буду (зі зрозумілих причин) писати про все, що ми робимо і для якого підрозділу передаємо нашу допомогу. Сьогоднішнє наше звернення - це щиросердечна Всім подяка, хто вже допоміг – але і одночасно прохання. Прохання розглянути можливість продовжувати допомагати. Допомогти не нам, допомогти нашим воякам вижити, вистояти, перемогти і щасливо повернутися додому, до своїх рідних. Це прохання об'єднати зусилля і скерувати нашу спільну працю на нашу спільну Перемогу. Гасло нашої волонтерської ініціативи: "Війна стосується всіх. Перемога залежить від кожного."

З щирою повагою до Вас,
Андрій Салюк
координатор В.І. "Львівський Лицар"

«Львівський лицар» за рік назбирав для війська 1,5 млн.грн (ФОТО)

Валерій Шмаков | Середа, 6 травня 2015, 23:07

Сьогодні, 6 травня у день Святого Юрія, волонтерська ініціатива «Львівський лицар» святкує іменини свого патрона - Юрія Змієборця.

Львівський Лицар – це одна з багатьох волонтерських ініціатив, яка існує у місті Львові з липня 2014 року і займається збором коштів на обладнання для української армії.

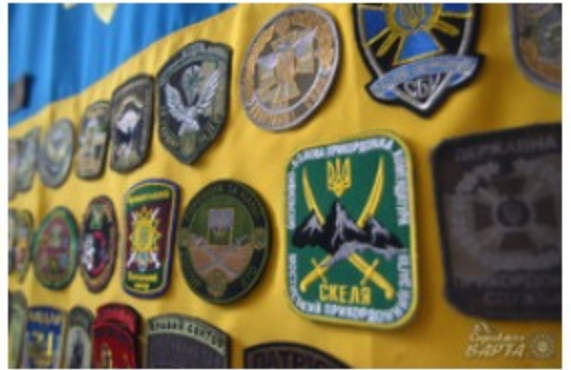
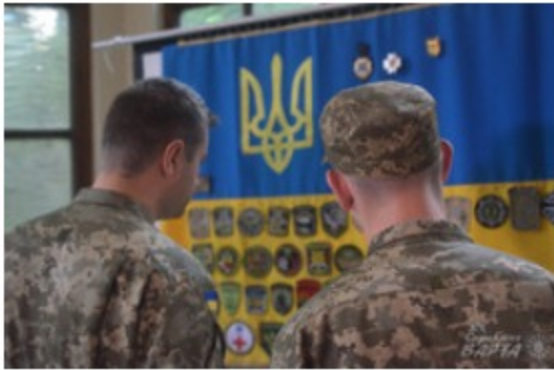
«Є багато волонтерських груп, які допомагають армії уніформою чи харчами, але ми вибрали свій сегмент - це технічне оснащення – тепловізори, приціли, біноклі, засоби зв'язку. Адже живучість бойового підрозділу залежить від обладнання, - наскільки швидко боєць може побачити ворога, прийняти оперативне рішення та знешкодити його», - каже координатор ГІ «Львівський лицар» Андрій Салюк.

Аби краще підібрати прилади для виконання тих чи інших бойових завдань волонтери Львівського Лицаря нерідко консультуються із військовими. Наприклад для розвідників індивідуально підбирають спеціальні біноклі та коліматорні приціли. Відтак у Львівському Лицарі закликають інших волонтерів не купувати неперевірені прилади, адже вони може не відповідати вимогам військових. Натомість радять звертатися за консультацією.

За словами Салюка, майже за рік діяльності Львівського Лицаря вдалося зібрати для армії понад півтора мільйона гривень. Підтвердження цього можна побачити на щиті Юрія Змієборця, де зображено своєрідний перелік придбаних речей. Це, наприклад, п'ять санітарних машин, десятки прицілів та GPS-навігаторів, декілька тепловізорів та далекомірів, радіостанції та генератори. Поряд, на синьо-жовтому стязі пришпилені шеврони батальйонів, які отримують посилки від волонтерів.

«Важливо на скільки вдалося зібрати до цього часу, а скільки ще зможемо. Бо люди втомилися, підприємства в регресії, а наша влада постійно заявляє, що на фронті все забезпечено, війни немає. Тож народ починає розслаблятися і не вірить, що наші вояки на фронті дуже потребують всього. Ми не раз наголошували, що чим краще озброєне наше військо, тим менша ймовірність великої війни. Слабка армія завжди провокує агресора. Тож гасло Львівського лицаря: «Війна стосується всіх, але перемога залежить від кожного», - говорить Андрій Салюк.

ГІ «Львівський лицар» збирає кошти щодня у себе в офісі на вулиці Коперніка, 40а у палаці Леона Сапеги.

Андрій Салюк, волонтер: Нині рівень підтримки армії – 10-20% того, що мали раніше. А потреби зросли

31 серпня 2016 р.

Понад два роки діє волонтерська ініціатива допомоги українським воякам «Львівський лицар». Близько 25 волонтерів, які розбираються у техніці, збирають гроші, купують і складають пристрої та відправляють солдатам на передову тепловізори, прилади нічного бачення, генератори, приціли, автомобілі... Волонтери обіцяють

робити це до перемоги України у неоголошеній війні з Росією.

А почалося волонтерство два роки тому, коли хлопці, які пройшли Майдан, пригадали історію столітньої давнини. У 1916 році для залучення благодійних внесків на потреби війська, яке воювало проти російських загарбників, у Львові з дерева вирізьбили лицаря. Кожен, хто складав пожертву на зміцнення війська, мав право забити в обладунки лицаря металевий цвяшок. Такими цвяшками тоді підбивали чоботи солдатів, щоб шкіряна підшва не ковзала по бруківці. Той лицар і досі зберігається в одному із львівських музеїв. Жертводавці нинішнього «Львівського лицаря» мають право забити у щит дерев'яного Юрія Змієборця символічну металеву пластину з викарбуванням на ній тризубом. Кошти, як і 100 років тому, йдуть на зміцнення обороноздатності нашого війська. За два роки оббито два щити і на дві третини третій. Купили вже 34 ноктовізори (прилади нічного бачення), 20 далекомірив, 18 тепловізорів, 14 GPS, 70 прицілів, 6 автомобілів, 24 генератори, 160 радіостанцій, 180 біноклів і багато іншого. А війні кінця-краю не видно...

– Мета нашої роботи – забезпечити вояків на передовій приладами й оптикою, – розказує у приміщенні львівського палацу Сапіг (вул. Коперника, 40-а), де оселився «Львівський лицар», один із засновників волонтерської ініціативи Андрій Салюк, реставратор, 49 років. – Для того, щоб відправляти солдатам на фронт речі, які їм допоможуть, мають бути люди, які знаються на техніці та можуть обрати для кожної ситуації відповідну. У нас саме така команда волонтерів.

Почну з передісторії. Від грудня 2013 року палац Сапіг діяв як пункт збору речей на Майдан. Організували його студенти, які їздили на Революцію. Цей пункт став з часом одним із провідних у Львові – різну допомогу збирали при церквах та на підприємствах, а потім звозили сюди і звідси відправляли в Київ. У березні 2014 року почалася російська агресія проти України. Тоді до нас підійшли прикордонники із проханням передати їм решту того, що залишилося з Майдану. Тоді у солдатів не було нічого – спальних мішків, кариматів, термобілизни. Ми віддали те, що залишилося з Майдану, та взялися збирати нові необхідні речі. Так почалася наша волонтерська допомога армії.

Тоді ми, частина волонтерів Майдану, зібралися робочою групою. Кожен мав запас знань і досвід роботи з технікою, тож ми вирішили, що такі речі, як шкарпетки, армії дадуть інші волонтери, а ми будемо пособляти тим, що допоможе їй ефективно воювати – технікою, оптикою, обладнанням. Це речі, вибір яких потребував спеціальних знань. Коли ми привезли перші тепловізори на фронт навесні 2014 року, то солдати казали: «А нащо він нам здався?»

Нам треба прилад нічного бачення!». Вони просто не знали, що тепловізор – краще для виконання їхніх завдань, не знали його властивостей.

– А що Ви робили до Революції?

– Очолював Львівське обласне товариство охорони пам'яток історії та культури. Досі займаюсь охороною культурної спадщини. До Революції старалися знайти гроші, щоб проводити реставрації, організовували семінари для власників пам'яток, що можна робити, а що ні, щоб не руйнувати пам'ятку, популяризували охорону культурної спадщини.

– Як відбувається процес збору коштів та вибору потрібних речей для солдатів?

– Від весни до липня 2014 року про нас ніхто не знав, ми збирали кошти свої та між друзів. Але наприкінці липня зрозуміли, що фінансово вичерпалися. Ми далі давали свої кошти наскільки могли, але запити і потреби росли. Тоді виникла ідея запустити «Львівського лицаря». Із серпня 2014 року почалася публічна діяльність зі збору коштів для технічної допомоги армії.

Багато людей вже знає про нашу діяльність, передає нам гроші, приходячи сюди у палац Сапіги. Дуже сильно допомагає українська діаспора. Важко сказати, з якої країни немає підтримки. Хіба від діаспори з РФ. Частина тих, хто хоче допомогти, особисто знає координаторів «Львівського лицаря». Хтось познайомився з нами на Майдані, хтось через інтернет.

Тримаємо також постійний контакт із хлопцями на Сході. Найперше допомагаємо Збройним і Військово-Морським силам. Як не дивно, але Нацгвардія, хоча не стоїть на передовій, але краще забезпечена, ніж ЗСУ. Стараємося допомагати безпосередньо тим, хто на лінії вогню. Маємо тісний контакт із різними підрозділами, в офісі висить прапор із шевронами тих підрозділів, яким допомагаємо. Часто отримуємо замовлення – пишуть солдати. Тоді уточнюємо, чи дійсно ця особа служить, хто це, в якому підрозділі. Стараємося через своїх знайомих, через різні джерела уточнити дані. Бо на фронті теж є нечисті на руку. Армія – відображення суспільства.

Завжди детально розпитуємо, для виконання яких завдань потрібна та чи інша техніка. Різні прилади можна використати різними способами. Наприклад, один бінокль хороший для артилерії, але не підходить для розвідника. А якщо пасує для розвідника, то не годиться для снайпера. Стараємося зрозуміти, які завдання мають хлопці, і під них знайти техніку. Радимо, які прилади краще використати. Часто до нас приходять волонтери з інших груп, які мають контакти з хлопцями на передовій, просять знайти певні пристрої. Ведемо облік речей, які передаємо. Коли відправляємо щось на фронт, то просимо назад відправити поштою акт про прийом речей.

– Що робите, щоб уникнути підозр у шахрайстві, бо, на жаль, ця тема супроводжує волонтерів?

– Не даємо в інтернеті жодних даних, кому потрібна допомога чи хто допоміг. Проте всю цю інформацію маємо і зберігаємо. Багато людей воліють залишатися не публічними. Тож навіть коли дякуємо на своїй сторінці у Facebook, то, скажімо, пані Марії чи пану Олександрові. Без прізвищ та інших даних. Усі квитанції про куплені речі теж не афішуємо. Але можемо показати за потреби жертводавцям. За весь час до нас претензій ще не було.

Наша робота ґрунтується на глибокій довірі та особистих знайомствах. Була ситуація, коли до нас прийшла пані. Вона – українка, яка працює в Іспанії. Каже мені: «Пане Андрію, мені про вас розповідали в Іспанії, що допомагаєте солдатам, чи можемо вам довіряти?». Я відповідаю: «Ні, не можете!». Вона – дивується. Відповідаю: «Як можете мені довіряти, якщо бачите мене вперше. Будь-який аферист, лише запитайте його, то відповідь, що гарантовано можете йому довіряти, навіть на коліна стане. Оцінюйте дерево за плодами його. Дивіться, хто що робить і визначайтеся. Якщо не можете нам довіряти, то знайдіть когось, кому можете. Якщо не довіряєте волонтерам, то поїдьте на Схід, передайте речі в руки солдатам». Розумію, це тяжко, але мусимо навчитися довіряти, бо на рівні суспільства це дуже важливо для майбутнього розвитку держави.

– Солдати, які відслужили, віддають техніку Вам або іншим солдатам, які служать?

– Це приємно, коли хлопці закінчують службу, багато з них приходять сюди і приносять нам техніку. На жаль, були теж прикрі випадки. Бо армія схожа на решту суспільства. Серед вояків і офіцерів трапляються найвищого ґатунку патріоти та негідники. Декому ми передавали техніку в підрозділи, ставили на облік. Декому передавали в руки. Припускаю, що якісь із наших приладів потрапили в погані руки, перепродали.

Пригадую історію про підприємця Генрі Форда. Він започаткував багато нововведень у бізнесі. Зокрема, багато витрачав на рекламу. Одного разу його запитали, чи розуміє, що забагато викидає на рекламу. Форд відповів, що знає не лише, що забагато викидає, але, що половину грошей, які він вкладає в рекламу, – викинуті на вітер. Тоді додав, що не знає лише, яку саме половину. Так і я припускаю, що якийсь із наших приладів хтось перепродасть. Тільки не знаю, який. Але я не маю права припиняти нашу діяльність через те, що в суспільстві є непорядні люди. Надіюся лише, що таких людей мало.

– Чи багато було історій, що Ваші прилади рятували комусь життя?

– Неймовірно зачепила відповідь, яка прийшла якось на сторінку «Львівського лицаря» в Facebook. То було коротке повідомлення: «Кілька місяців тому ви передали нам бінокль. Хочемо подякувати, бо сьогодні вночі він врятував нам всім життя». Кому – нам, як саме врятував – невідомо. Я цього не знаю і не уточнюю. Стараємося уникати назв населених пунктів і так далі, аби ці дані ненароком не потрапили до ворога. Сварилися з багатьма волонтерами через це. Наприклад, повідомлення: «Терміново треба допомогти зібрати гроші, щоб купити те й те, щоб передати для такого батальйону, який стоїть під таким селом, бо в них дуже гаряче». Я написав цим волонтерам, що треба думати, перш ніж таке писати. Це ж пряме повідомлення ворогові, чого бракує нашим хлопцям. Цей пост швидко прибрали, але не факт, що його не прочитав ворог.

Зараз війна ведеться вночі. Тож тепловізори і прилади нічного бачення – життєво необхідні, щоб вижити і знищити ворога. Ми працюємо з речами, які допомагають нашим солдатам воювати, а війна – це смерть. Якщо це смерть ворогів, то добре.

У нас є майстер, який реставрує гітари. Одного разу привезли на передову кілька гітар. Питаємо хлопців у роті, чи хтось вміє грати на гітарі. Один солдат взяв гітару і сказав: «Дякуємо, бо біноклі нам потрібні, щоб воювати, а гітара, щоб жити».

– Наскільки гостро відчуваєте, що суспільство старається не помічати війни?

– Зараз люди стараються відмежовуватися від того, що в нас війна. Речі, які передаємо, допомагають нашим хлопцям воювати і знищувати ворога. А що більше ворогів вони знищать, то більша ймовірність, що буде менше пострілів у нашу сторону. Відповідно з нашого боку буде менше поранених і вбитих. Це доволі жорсткі, абсолютно чорно-білі речі. А в нас люди бавляться в рожевій окуляри, думають, що солдати поїхали в табір на відпочинок. Гасло «Львівського лицаря» – війна стосується всіх, перемога залежить від кожного. Коли всі це зрозуміють, то хлопцям на фронті буде легше.

Вийдіть на вихідні у центр Львова, подивіться, як всі бавляться, фестивалюють, запускають феєрверки, пиячать. Десятки тисяч гривень викидають на потіху замість того, щоб врятувати життя солдатів, які захищають їхній спокій. Натомість солдати йдуть у бій з ліками, в яких вийшов термін придатності, для виконання завдань не мають технічного забезпечення. Уже не раз звертали увагу, як по телебаченні кажуть, що за добу загинули 2–3 солдата. Невже не можемо гідно вшанувати тих, хто загинув за нас з вами? Невже вони не заслужили, щоб бодай назвали їхні імена, сказали кілька добрих слів? Натомість чуємо статистику. Чорною ганьбою був парад 2014 року, коли наші хлопці гинули в Лвовайську, а влада красувалася на фоні нової техніки. Це ж стосується цьогорічного параду до Дня Незалежності. Міг би бути хіба парад ветеранів АТО. Але вся техніка і озброєння мають служити цілям на фронті, а не в Києві.

– Як вплинуло на підтримку армії зубожіння населення, втома від війни?

– Хтось каже, що втомився від війни. Це говорять переважно ті, хто ніколи не допомагав. Це «відмазка», щоб не допомагати. Я б не говорив про зменшення допомоги армії в контексті

втомі від війни. Радше шкодять розмови, що хлопці всім забезпечені. Потрібно заставити тих, хто це каже, жерти ті консерви, які їдять солдати на передовій чи пожити з ними хоча б тиждень під кулями. Багато хто, слухаючи по телевізору, що хлопці всім забезпечені, думає, що, мабуть, волонтери для себе хочуть вкрати. Влада пропагує думку, що армія забезпечена і допомоги не потребує. Але це не так. Інша річ, що українці за два роки справді збідніли. Люди не мають з чого допомагати.

На сьогодні рівень підтримки армії – це 10-та чи 20-та частина того, що мали раніше. А потреби зросли. Якщо раніше не було нічого, то достатньо було приладу нічного бачення першої генерації, який коштує 300–400 доларів. Росія виробляє багато пристроїв і техніки, які постачає бойовикам. Тож у ворога – якісні речі. Ми повинні їм протиставити інші якісні речі. Але лише один прилад нічного бачення другої генерації коштує 1200–1400 доларів. Третьої генерації – до 2500 доларів. Вони рятують здоров'я і життя нашим солдатам, але коштують дорого. Маємо сотні запитів на ці речі, а можливостей купити практично немає. Вся допомога йде, мов вода у пісок.

– Що найчастіше зараз просять солдати?

– Оптику. Війна зараз змінилася в сторону ночі. Весь день тихо, а вночі починається рух. Солдатам потрібно вчасно реагувати і належним чином відповідати. Так само наші хлопці працюють вночі, тому їх слід забезпечити тим, що дасть їм змогу виявити ворога і не виказати себе.

– Як часто Ви або Ваші колеги їздите на передову?

– Систематично, але не часто. Прилади, які купуємо, надто дорогі, щоб завантажити ними ціле авто, тож передаємо через наших друзів-волонтерів. Іноді відправляємо поштою. Наші координатори їздять на фронт, щоб зрозуміти, які потреби у солдатів. Бо війна весь час міняється. Приблизно кожні чотири місяці змінюється характер бойових дій, ситуація на фронті. Отже, змінюються і запити. Перед ними постають нові завдання. Також хлопці окреслюють проблему, а ми сідаємо в групі та шукаємо технічного виходу для неї. Використовуємо прилади подвійного призначення, робимо свої, купуємо деталі... Потім слухаємо відгуки, які речі підійшли, робимо висновки.

– Як довго зможете продовжувати волонтерську діяльність, якщо підтримка суспільства буде невеликою?

– Будемо в міру сил допомагати, шукати до кінця можливостей передавати на передову все, що потрібно. Треба буде 100 біноклів, то ми передамо хоча би один чи два. Кожна річ – це маленький крок до нашої перемоги. Кожна бездіяльність наближає до поразки.

Фото: [Андрій Поліковський](#)

«Змінилися стосунки між людьми, ми стаємо одною державою» – волонтер Андрій Салюк

</> EMBED

АНДРІЙ САЛЮК

РЕСТАВРАТОР, ВОЛОНТЕР

Заснував волонтерську ініціативу, яка забезпечує бійців на передовій приладами та оптикою. Вважає, що кожна бездіяльність наближає до поразки.

Андрій Салюк, реставратор, львовознавець. З початку бойових дій на Донбасі заснував волонтерську ініціативу і забезпечує бійців на передовій приладами нічного бачення та оптикою. Вважає, що кожна бездіяльність наближає до поразки.